

Guía Docente				
Datos Identificativos			2015/16	
Asignatura (*)	Idioma Moderno 2: Portugués		Código	613G03054
Titulación	Grao en Inglés: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	GalegoPortugués			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Samartin López-Iglesias, Roberto	Correo electrónico	roberto.samartin@udc.es	
Profesorado	Marques da Silva Cunha França, Patrícia das	Correo electrónico	patricia.cunhafranca@udc.es	
	Dores		roberto.samartin@udc.es	
	Samartin López-Iglesias, Roberto			
Web				
Descrición xeral	Esta materia suministra formación básica de carácter teórico-práctico na descrición e uso instrumental da lingua portuguesa nas súas modalidades oral e escrita. O alumnado debe consolidar o seu nivel de coñecemento lingüístico como usuario básico, así como adquirir competencias de usuario independente, encuadrado no nivel soleira (B1), de acordo co "Marco común europeo de referencia para as linguas".			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira	A8		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Adquirir capacidade de autoformación		B3	
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.		B4	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	C2

Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			C2
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Relatar accións ocorridas no pasado. Descrever persoas, objetos e lugares no pasado. Saúde e corpo humano.	1.1. Pretérito Imperfeito do Indicativo. Preposições e locuções prepositivas de movimento, espaço e tempo. Pronomes de CD e CI. maiúsculas e minúsculas 1.2. Descrições e ações habituais no passado. Falsos amigos (I) 1.3. Partes do corpo. Características físicas. Especialidades médicas. Serviços básicos de saúde. Indicações e cuidados de saúde. Sintomas. Doenças
2. Manifestar a cortesia. Fazer pedidos. Trabalho e profissões.	2.1. Imperfeito de cortesia. Demonstrativos. Hífen 2.2. Interação verbal cortês 2.3. Salário, ordenado, impostos e horário de trabalho. Profissões. Expressões e vocabulário específico de diferentes profissões
3. Fazer reconto de eventos. Expressar opinião. Estabelecer comparações. Estudos e experiência profissional.	3.1. Participio Passado. Pretérito Mais-que-Perfeito Composto do Indicativo. Grau dos adjetivos e advérbios. Indefinidos. Tão e tanto. Derivação. Consoantes mudas 3.2. Eventos culturais e meios de comunicação social 3.3. Estudos e cursos. Universidades. Experiência profissional. Currículo. Fórmulas de uma carta de apresentação. Histórias de vida. Entrevista de trabalho
4. Fazer pedidos e recomendações. Argumentar. Reproduzir o que foi dito	4.1. Presente do Condicional. Discurso direto e indireto. 4.2. Alimentação. Estilos de vida. Falsos amigos (II). Expressões idiomáticas
5. Falar de acontecimentos começados no passado e continuados até ao momento da enunciação. Pedir ajuda. Dar instruções. Hábitos recentes.	5.1. Pretérito Perfeito Composto do Indicativo. Imperativo. Acentuação gráfica 5.2. Saúde e lazer 5.3. Expressões de tempo (passado). Expressões de sentimentos. Expressões de preferência e opinião

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A10 A15 B7 B8 C2 C4	1	5	6
Obradoiro	A8 A10 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C2 C4	8	12	20
Prácticas a través de TIC	A8 B1 B3 B5 C2 C4	1	5	6
Presentación oral	A8 A15 B4 B7 C2	1	3	4
Proba mixta	A8 A10 A15 B4 B7 C2	2	15	17
Sesión maxistral	B6 B7 C2	10	10	20
Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C2 C4	2	16	18
Discusión dirixida	A8 A15 B4 B6 B7 C2 C4	8	10.5	18.5
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Lecturas	Considérase ?lectura? calquera tipo de material (textos de manuais, xornais, revistas, foros de internet etc.) que o/a alumno/a terá que coñecer para a realización de certas actividades de maneira presencial ou non presencial.
Obradoiro	Os obradoiros son aulas centradas no desenvolvemento de prácticas de comprensión lectora e de produción escrita (resolución de exercicios, corrección e elaboración de textos).
Prácticas a través de TIC	O/a alumno/a deberá facer uso das novas tecnoloxías para preparar actividades propostas nas aulas.
Presentación oral	A interacción oral será corrente nas sesións presenciais e poderán ser apresentados oralmente traballos ou actividades específicas. A calidade da lingua utilizada, os recursos e estratexias expositivas empregados, así como a clareza e arrumazón dos contidos vehiculados constitúen os principais elementos a levar en conta polo alumnado neste tipo de actividade.
Proba mixta	Consta fundamentalmente de unha proba escrita que permite avaliar coñecementos, capacidades, habilidades etc. en destrezas como a comprensión e a produción escritas. Pode combinar preguntas de resposta múltipla, de resposta breve, de ordenación, de asociación, de discriminación?
Sesión maxistral	As sesións maxistrais consistirán en exposicións orais de carácter fundamentalmente teórico á volta dos contidos básicos da materia. Nestas aulas utilizaranse diversos textos seleccionados especificamente para a análise e a comprensión dos contidos; resolveranse as dúbidas a respecto dos temas propostos e facilitarase bibliografía específica. Nestas sesións guíase o alumnado no proceso de aprendizaxe e mostraranse recursos que faciliten o desenvolvemento do traballo autónomo.
Traballos tutelados	Baixo a coordinación do/da docente, os/as alumnos/as levarán a cabo diversas actividades, ben de maneira individual ben organizados en pequenos grupos, a fin de partillaren información, coñecementos e habilidades.
Discusión dirixida	Actividades desenvolvidas polo alumnado en grupos pequenos, en que serán postos en práctica a expresión e a comprensión orais en lingua portuguesa. Serán apresentados e comentados diversos temas baixo a supervisión do/da docente. Nestas sesións prestarase unha especial atención á participación activa do estudiantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Para a realización dos traballos tutelados, é fundamental que o/a alumno/a informe periodicamente tanto dos seus progresos como das súas dificultades co obxectivo de atinxir unha orientación adecuada. Alén diso, o/a estudante poderá realizar todo tipo de consultas a respecto de desenvolvemento do traballo, quer no horario de atendimento, quer por medio do correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A8 A15 B4 B6 B7 C2 C4	As intervencións, orais e escritas, do/da estudante durante as sesións presenciais serán obxecto de avaliación, levando en conta especialmente os recursos comunicativos de cada alumno/a e a súa capacidade para resolver os problemas colocados.	10
Obradoiro	A8 A10 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C2 C4	Serán realizadas actividades de diferente tipoloxía e con variados obxectivos (léxico, gramática, fonética, ...) destinadas a aumentar a capacidade comunicativa do estudiantado.	20
Presentación oral	A8 A15 B4 B7 C2	Cada alumno terá de realizar unha proba oral, orientada á demostración da súa competencia comunicativa en lingua portuguesa. Para alén da interacción oral corrente na sala de aulas, cada estudante deberá realizar unha proba de lectura e outra de interacción lingüística.	15
Proba mixta	A8 A10 A15 B4 B7 C2	Cada estudante deberá realizar unha proba mixta de comprensión oral e escrita e de produción escrita (exercicios, elaboración de textos breves), en que se avaliarán os coñecementos adquiridos tanto nas sesións maxistrais como nos grupos intermedios e pequenos.	40

Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C2 C4	Serán avaliadas a corrección lingüística, as estratexias e procedementos expositivos utilizados, a participación ao longo dos traballos realizados nas sesións presenciais destinadas ao efecto, os conteúdos focados e os resultados do proceso ensino-aprendizaxe canto á consecución dos obxectivos procurados co "Traballo Tutelado". Valorarase especialmente a aprendizaxe colaborativa.	15
---------------------	--	---	----

Observacións avaliación

Para superar a materia, o alumnado deberá atinxir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Igualmente, na proba mixta deberá obter como mínimo 4 puntos sobre 10, para poder sumar os restantes elementos avaliábeis.

O estudantado a tempo parcial e con dispensa académica realizará ou entregará as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente co profesorado. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante e, se non puiden asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.

Se houber criterios específicos de avaliación para algunha das tarefas propostas, estes serán oportunamente disponibilizados polo profesor responsábel pola materia na sala de aulas ou através do Moodle. O docente fornecerá, igualmente, as oportunas instrucións para o correcto desenvolvemento de cada unha das actividades previstas.

As persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar en xullo, nas datas marcadas aos efectos de avaliación pola Facultade de Filoloxía, os traballos que foren solicitados e superar tamén aquelas probas (orais e/ou escritas) marcadas polo profesorado responsábel da materia.

Será considerado Non Presentado aquel alumno ou alumna que non se presentar á proba mixta ou que non presentar ningunha das actividades previstas neste guía.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Coelho, J. (2015). Dicionário Global da Língua Portuguesa. Lisboa: Lidel - Casteleiro, J. M. (coord.) (2001). Dicionário da Língua Portuguesa. Lisboa: Verbo - Cintra, L.; Cunha, C (2013). Nova Gramática do Português Contemporâneo. Lisboa: Figueirinhas - Berström, M.; Reis, N. (2011). Prontuário Ortográfico e Guia da Língua Portuguesa. Alfragide: Casa das Letras - Ventura, H.; Caseiro, M. (2011). Guia prático de verbos com preposições. Lisboa: Lidel - Monteiro, D.; Pessoa, B. (2011). Guia prático dos verbos portugueses. Lisboa: Lidel - Frías Conde, X. (2014). Compêndio de gramática portuguesa elementar. s.l.: Ianua Editora
----------------------------	---

Bibliografia complementaria	- Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2011). Gramática activa 1. Lisboa: Lidel - Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2012). Gramática activa 2. Lisboa: Lidel - Ramos, E. (2006). Portugalizar. Português para galegofalante. Vigo: Xerais - Vázquez Cuesta, P. (2002). O Que Um Falante de Português Deve Saber Sobre o Galego. Lisboa: Colibri - Lemos, H. (2013). Dialogar em Português. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2011). Vamos Lá Continuar! - Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2011). Vamos Lá Começar! Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2004). Vamos lá Começar! Exercícios de vocabulário. Lisboa: Lidel - Malcata, H. (2013). Português atual 2. Lisboa: Lidel - Freitas, F.; Henriques, T. (2011). Qual é a dúvida?. Lisboa: Lidel - Ruela, I. (2015). Vocabulário temático. Lisboa: Lidel - Matos, M. (2013). Dicionário ilustrado de Português. Lisboa: Lidel - Rente, S. (2013). Expressões idiomáticas ilustradas. Lisboa: Lidel - Pascoal, J.; Oliveira, T. (2013). Exames de Português A2 - B2 CAPLE-UL - CIPLE, DEPLE, DIPLE + CD Áudio. Lisboa: Lidel - Mascarenhas, L. (2014). Cultura e História de Portugal - Volume 1 - Níveis A2/B1. Porto: Porto Editora - S/A (2014). SOS Português! - Língua Não Materna - Gramática A1 - B1. Porto: Porto Editora - S/A (2009). 2009 SOS Português! - Língua Não Materna - Vocabulário A1 - B1. Porto: Porto Editora - Arruda, L. (2014). Gramática de Português Língua Não Materna. Porto: Porto Editora - S/A (2011). Dicionário Ilustrado - Português Dicionário de Português Língua Não Materna. Porto: Porto Editora - Coelho, L.; Oliveira, C. (2014). Aprender Português 1, 2 (Manual e caderno de exercícios). Lisboa: Texto Editora - Coelho, L.; Oliveira, C. (2014). Gramática Aplicada Português Língua Estrangeira - A1/A2/B1. Lisboa: Texto Editora - Coelho, L.; Oliveira, C. (2008). Aprender Português 1 - Compreensão Oral Níveis A1/A2 - Inicial (Livro + Cd). Lisboa: Texto Editora RECURSOS DISPONÍVEIS NA INTERNET Documentos orientadores: Conselho da Europa (2001). Quadro europeu comum de referências para as línguas. Lisboa: Edições Asa. http://area.dge.mec.pt/gramatica/Quadro_Europeu_total.pdf; Grosso, M.; Tavares, A.; Tavares, M. (2008). O Português para Falantes de Outras Línguas: o utilizador elementar no país de acolhimento, Lisboa, ANQ /DGIDC /IEFP: http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/Basico/Documentos/referencial_independente.pdf; Grosso, M.; Tavares, A.; Tavares, M. (2009). O Português para Falantes de Outras Línguas: o utilizador independente, Lisboa, ANQ /DGIDC /IEFP. http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/Basico/Documentos/referencial_independente.pdf; Grosso, M. (coord.); Soares, A.; Sousa, F.; Pascoal, J. (2011). QuaREPE - Documento Orientador. Lisboa: DGE. http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/EEstrangeiro/2012_quarepe_docorientador.pdf; Grosso, M. (coord.); Soares, A.; Sousa, F.; Pascoal, J. (2011) QuaREPE - Tarefas, Actividades, Exercícios e Recursos para a Avaliação. Lisboa: DGE. http://d3f5055r2rwsy1.cloudfront.net/images/stories/EPE_incricoes_2011_2012/quarepe/manual_quarepe_tarefas_ver_sao_final_janeiro_2012.pdf; Programa Português Para Todos (Ppt): Beça, E.; Galvão, M. (2009). Manual de Português Técnico aplicado à área da Hotelaria e Restauração. Lisboa: IEFP: http://portal.iefp.pt/xeobd/attachfileu.jsp?look_parentBoui=36134660&att_display=n&att_download=y. Sítios institucionais: Instituto Camões: http://www.instituto-camoes.pt/ Observatório da Língua Portuguesa: http://www.observinguaportuguesa.org/pt/; Comunidade dos Países de Língua Portuguesa: http://www.cplp.org/; Instituto Internacional da Língua Portuguesa: http://iilp.cplp.org/; Museu da Língua Portuguesa: http://www.museudalinguaportuguesa.org.br/; Governo Português: http://www.portugal.gov.pt/pt/a-democracia-portuguesa.aspx; Portal do Cidadão: https://www.portaldocidadao.pt/home/; Turismo de Portugal: https://www.visitportugal.com/pt-pt/; Conselho Português para os Refugiados: http://www.cpr.pt/ple/materiais/; Universidade do Minho: http://www.uminho.pt/; Fundação José Saramago: http://www.josesaramago.org/; Pordata - Base de dados do Portugal contemporâneo: http://www.pordata.pt/Portugal/; Rádio Televisão Portuguesa: http://www.rtp.pt/homepage/. Dicionários e recursos linguísticos: Dicionário Priberam: http://www.priberam.pt/; Portal da Língua Portuguesa: http://www.portaldalinguaportuguesa.org/; Vocabulário Ortográfico Comum da Língua Portuguesa:
------------------------------------	--

<http://voc.cplp.org/index.php>; Dicionário Michaelis: <http://michaelis.uol.com.br>; Ciberdúvidas: <http://ciberduvidas.sapo.pt/>; Livro de estilo do jornal Público: http://static.publico.pt/nos/livro_estilo/index.html; Corpus do português: <http://www.corpusdoportugues.org/x.asp>; Conjugame Net: <http://www.conjuga-me.net>; Dicionário de calão e expressões idiomáticas: <http://natura.di.uminho.pt/~jj/pln/calao/dicionario.pdf>. Sites e manuais para a aprendizagem da língua: Centro Virtual Camões: <http://www.instituto-camoes.pt/cvc/aprender.html>; Omniglot: <http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>; Ensina RTP: <http://ensina.rtp.pt>; Português para nós: <http://www.portuguesparanos.com/>; Português para espanhóis (blogue): <http://portuguesparaespanhois.blogspot.pt>; CiberEscola da Língua Portuguesa: <http://www.ciberescola.com>; Espaço Língua Portuguesa (Porto Editora): <http://www.portoeditora.pt/espacolingua/portuguesa/duvidas-da-lingua-portuguesa/destaque-duvidas-lp/>; Programa ?Bom Português? (RTP): <http://ensina.rtp.pt/dossie/como-se-escreve-em-bom-portugues/>; Viagens Literárias (blogue): <https://viagensliterarias.wordpress.com>; PortugueseLanguageGuide: <http://www.portugueselanguageguide.com>; ISL Collective: https://pt.islcollective.com/resources/search_result?Tags=PLE&searchworksheet=GO&type=Printables; Promethean Planet: <http://www1.prometheanplanet.com/pt/server.php?show=nav.21344>. Ferramentas de pronúncia: SitePal: http://www.oddcast.com/home/demos/tts/tts_example.php?sitepal; Prontuário sonoro RTP: <http://www.rtp.pt/wportal/sites/prontuario/index.php>. Ferramentas de tradução: Interactive Terminology for Europe (IATE): <http://iate.europa.eu/>; SDL: <http://www.freetranslation.com>; Google tradutor: <https://translate.google.pt>. Cultura: Efemérides: <http://cvc.instituto-camoes.pt/conhecer/efemerides.html#.VYrNymDWTy0>; Bases temáticas sobre Cultura Portuguesa: <http://cvc.instituto-camoes.pt/area-conhecer-bases-tematicas>; Dicionário histórico: <http://www.arqnet.pt/dicionario/>; Exposições virtuais: <http://cvc.instituto-camoes.pt/conhecer/exposicoes-virtuais.html>. A música portuguesa a gostar dela própria: <https://vimeo.com/channels/musicaportuguesa/videos>; Jornal de Letras, Artes e Ideias: <http://visao.sapo.pt/jornal-de-letras=s25193>; Portal da literatura: <http://www.portaldaliteratura.com>; Projeto Vercial: <http://alfarrabio.di.uminho.pt/vercial/index.html>. Imprensa: Diretório de imprensa escrita em Portugal: <http://www.prensaescrita.com/portugal.php>; Blitz (revista de música): <http://blitz.sapo.pt>; Expresso (jornal): <http://expresso.sapo.pt>; Jornal de Letras, Artes e Ideias: <http://visao.sapo.pt/jornal-de-letras=s25193>; Público (jornal): <http://www.publico.pt>; Visão (revista): <http://visao.sapo.pt>; Rádio Televisão Portuguesa: <http://www.rtp.pt/homepage/>.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Idioma Moderno: Portugués/613G03051

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Idioma Moderno 3: Portugués/613G03057

Observacións

Todas as cuestións non contempladas explicitamente nesta guía ou as eventuais dúbidas en relación co desenvolvemento da materia serán resolvidas polo profesorado no seu horario de atendimento, nas sesións presenciais ou no correo electrónico que figura no lugar correspondente.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías